

2024/1675

2024 6 14

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2024/1675

2024 m. vasario 16 d.

dėl valstybės pagalbos SA.62829 (2023/C), kurią Rumunija suteikė bendrovei „Blue Air Aviation SA“

(pranešta dokumentu Nr. C(2024) 910)

(Tekstas autentiškas tik rumunų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) ⁽¹⁾ paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2020 m. rugpjūčio 20 d. Komisija nusprendė neprieštarauti dėl bendrovei „Blue Air Aviation SA“ (toliau – bendrovė „Blue Air“) planuojamos teikti pagalbos, t. y. valstybės garantijos 300 775 000 RON (62,13 mln. EUR) ⁽²⁾ paskolai, iš kurios 28,29 mln. EUR (136,9 mln. RON) sudaro žalos atlyginimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 107 straipsnio 2 dalies b punktą ir 33,84 mln. EUR (163,8 mln. RON) sanavimo pagalba pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės) ⁽³⁾ ir SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą (toliau – sprendimas dėl sanavimo pagalbos) ⁽⁴⁾.
- (2) 2020 m. spalio 20 d. Rumunija suteikė valstybės garantiją. 2020 m. spalio 23 d. bendrovė „Blue Air“ pasinaudojo bendrovės „EximBank S.A.“ suteikta paskola. 2021 m. balandžio 22 d. Rumunija pranešė Komisijai apie pradinį bendrovės „Blue Air“ restruktūrizavimo planą, kuriam buvo pritarta pratęsiant valstybės garantiją iš viso iki šešerių metų.
- (3) 2021 m. rugpjūčio 12 d. Rumunijos institucijos pateikė informaciją, reikalingą restruktūrizavimo pagalbai, skiriamai pradiniam restruktūrizavimo planui įgyvendinti, įvertinti.
- (4) 2021 m. rugpjūčio 20 d. Komisija pateikė preliminarų restruktūrizavimo pagalbos vertinimą ir paprašė papildomos informacijos.
- (5) 2021 m. lapkričio 16 d. Rumunija perdavė Komisijai iš dalies pakeistą bendrovės „Blue Air“ restruktūrizavimo planą (toliau – restruktūrizavimo planas) ir pateikė informaciją, reikalingą restruktūrizavimo pagalbai, skiriamai planui įgyvendinti, įvertinti.
- (6) Per 2022 m. gegužės 17 d. surengtą vaizdo konferenciją Komisija paprašė paaiškinimų ir pažymėjo, kad trūksta svarbios informacijos, reikalingos norint įvertinti restruktūrizavimo pagalbos suderinamumą. 2022 m. gegužės 18 d. Komisija raštu patvirtino pagrindinius aptartus klausimus ir priminė Rumunijai, kad ji turi paaiškinti pagrindinius neišspręstus pagalbos suderinamumo klausimus.

⁽¹⁾ OL C 195, 2023 6 2, p. 18.

⁽²⁾ Šiame sprendime kaip pavyzdys pateikiamas RON/EUR = 0,20656 valiutos kursas.

⁽³⁾ Komisijos komunikatas „Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

⁽⁴⁾ 2020 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos sprendimas byloje SA.57026 (2020/N) – Rumunija – COVID-19 – Pagalba bendrovei „Blue Air“ (OL C 430, 2020 12 11, p. 2).

- (7) 2022 m. liepos 8 d. Komisija paprašė Rumunijos institucijų pateikti informaciją, susijusią su restruktūrizavimo planu ir pagalba jam įgyvendinti. 2022 m. rugsėjo 6 d. Komisija išsiuntė priminimą. Rumunija prašomos informacijos nepateikė.
- (8) 2022 m. rugsėjo 29 d. ir gruodžio 5 d., spaudoje pasirodžius pranešimų apie staigų ir laikiną bendrovės „Blue Air“ veiklos nutraukimą ir Komisijai paprašius pateikti naujausią informaciją, Rumunija informavo Komisiją apie padėtį, susijusią su bendrovės „Blue Air“ veikla, ir apie veiksmus, kurių ji ėmėsi po to, kai buvo pareikalauta 1 konstatuojamojoje dalyje nurodytos valstybės garantijos.
- (9) 2023 m. balandžio 17 d. raštu (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) Komisija informavo Rumuniją apie sprendimą dėl pagalbos pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą. Po dviejų priminimų Rumunija savo pastabas pateikė 2023 m. rugsėjo 5 d.
- (10) Komisijos sprendimas pradėti oficialią tyrimo procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁵⁾. Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų.
- (11) Komisija gavo vienos suinteresuotosios šalies pastabas. 2023 m. rugpjūčio 1 d. ji jas perdavė Rumunijai ir jai suteikė galimybę reaguoti, tačiau ši to nepadarė.

2. Pagalbos gavėjas

2.1. Bendrovės „Blue Air“ veikla

- (12) „Blue Air“ yra nuo 2013 m. rugpjūčio mėn. veikianti Rumunijos akcinė bendrovė, iš pradžių įsteigta kaip „Blue Airline Management Solutions SRL“. Laimėjusi konkursą, bendrovė „Blue Air“ perėmė bendrovės „Blue Air Transport Aerian SA“ oro transporto veiklą, kai ši nutraukė veiklą. 2018 m. bendrovės „Blue Air Airline Management Solutions SRL“ pavadinimas ir teisinė forma pakeisti į „Blue Air Aviation S.A.“ Iki 2022 m. lapkričio mėn. privačiai Rumunijos bendrovei „Airline Invest S.A.“, kuri nevykdė jokios kitos veiklos, tik valdė bendrovės „Blue Air“ akcijas, nuosavybės teise priklausė 76,18 % bendrovės „Blue Air“ akcinio kapitalo, o dviem fiziniams asmenims nuosavybės teise priklausė atitinkamai 23,81 % ir 0,1 % akcijų.
- (13) Ilgainiui bendrovė „Blue Air“ plėtė savo veiklą, nors ir susidūrė su finansiniu disbalansu. 2019 m. pabaigoje bendrovės „Blue Air“ metinė apyvarta buvo maždaug 414 mln. EUR, ji eksploatavo 23 orlaivius „Boeing-737“ ir per metus skraidino 4,2 mln. keleivių, iš kurių 60 % sudarė užsienyje gyvenantys Rumunijos piliečiai. 2021 m. rugsėjo mėn. bendrovė „Blue Air“ turėjo 1 058 darbuotojus, keturias veiklos bazes Rumunijoje ir vieną Italijoje, kad galėtų teikti i) tarptautinio ir vietos keleivių vežimo oro transportu paslaugas, ii) užsakomųjų skrydžių paslaugas kelionių agentūroms ir iii) nuomoti orlaivius su įgula ⁽⁶⁾.
- (14) Remiantis 2021 m. lapkričio 16 d. pateikto restruktūrizavimo plano informacija, bendrovės „Blue Air“ tinklas buvo beveik išskirtinai europinis ir apėmė maždaug 90 tiesioginių jungčių, kuriomis ji daugiausia konkuravo su bendrovėmis „Tarom“, „Ryanair“ ir „Wizz Air“. Dvidešimčia iš šių maršrutų paslaugas teikė tik bendrovė „Blue Air“. 36 iš šių maršrutų transporto paslaugas taip pat teikė kita oro transporto bendrovė. Kitais maršrutais kartu su bendrove „Blue Air“ skrydžius vykdė du ar daugiau vežėjų.

2.2. Bendrovės „Blue Air“ sunkumai ir ankstesnė sanavimo pagalba

- (15) Rumunija aiškina, kad iki 2018 m. bendrovė „Blue Air“ sparčiai augo ir daug investavo į naujų bazių ir maršrutų kūrimą. Bendrovė „Blue Air“ vykdė veiklą ir plėtros programą neturėdama tinkamų galimybių gauti finansavimą, todėl kilo likvidumo ir mokumo problemų. Sprendime dėl sanavimo pagalbos buvo pažymėta, kad 2019 m. gruodžio 31 d. bendrovės „Blue Air“ neigiamas nuosavas kapitalas sudarė 18,9 mln. EUR, o sukaupti 37,7 mln.

⁽⁵⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽⁶⁾ Pagal nuomos su įgula susitarimą savininkas parūpina orlaivį ir bent vieną įgulos narį. Savininkas prisiima atsakomybę už eksploataciją, apimančią techninės priežiūros vykdymą, draudimo įsigijimą ir kitas teises su eksploatacija susijusias pareigas.

EUR nuostoliai viršijo 0,2 mln. EUR dydžio pasirašytąjį akcinį kapitalą ir 0,62 mln. EUR dydžio rezervus. Be to, sprendime dėl sanavimo pagalbos pažymėta, kad COVID-19 pandemija nuo 2020 m. kovo mėn. pradžios turėjo didelį neigiamą poveikį bendrovės „Blue Air“ veiklos rezultatams ⁽⁷⁾. Nuostoliai ir neigiamas nuosavas kapitalas kaupėsi, todėl 2020 m. liepos 6 d. bendrovė „Blue Air“ buvo priversta pateikti prašymą sudaryti susitarimą su kreditoriais.

- (16) Kaip nurodyta sprendime dėl sanavimo pagalbos, 1 konstatuojamojoje dalyje nurodyta valstybės garantija buvo susijusi su paskola, kuria, be žalos atlyginimo pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą, finansuojama ir dalis neigiamo pinigų likučio, numatyto nuo 2020 m. rugsėjo mėn. iki 2021 m. vasario mėn., kaip nurodyta bendrovės „Blue Air“ likvidumo plane. Paskola buvo suteikta šešeriems metams, išsipareigojant per šešis mėnesius nuo jos suteikimo pateikti restruktūrizavimo planą. Valstybės garantija buvo užtikrinta tam tikro bendrovės „Blue Air“ ir trečiųjų šalių turto pirmosios eilės hipoteka ⁽⁸⁾.
- (17) Vyriausybės nepaprastojo potvarkio projekte, kurį Rumunija pateikė savo pranešime apie sanavimo pagalbą, buvo nurodyta, kad valstybės garantijos įkaitas, be kito turto, apima 75 % bendrovės „Blue Air“ akcijų paketą, valdomą bendrovės „Airline Invest SA“ ir vienam fiziniam asmeniui priklausančią bendrovės „Blue Air“ akcinio kapitalo dalį. Jeigu garantija būtų įvykdyta, įkeistas turtas būtų perduotas valstybei, o ši taptų akcininke ⁽⁹⁾. Įkaito vertė potvarkyje nebuvo nustatyta.
- (18) 2022 m. gruodžio 5 d. Rumunijos institucijos informavo Komisiją, kad valstybės garantija buvo įvykdyta kreditoriaus „EximBank S.A.“ naudai ir kad Finansų ministerija visiškai sumokėjo sumas, susijusias su bendrovės „Blue Air“ gauta paskola, kuriai taikoma garantija.

3. Restruktūrizavimo plano ir susijusios pagalbos aprašymas

3.1. Restruktūrizavimo planas: trukmė ir numatytos restruktūrizavimo priemonės

- (19) Bendrovės „Blue Air“ restruktūrizavimo planas apima laikotarpį nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2025 m. rugsėjo 30 d., sutampantį su pagalbos gavėjo 2021–2025 finansiniais metais. Šiuo laikotarpiu įgyvendinamos arba bus įgyvendinamos kelios veiklos restruktūrizavimo priemonės, visų pirma priemonės, kuriomis siekiama i) sumažinti orlaivių parko išlaidas; ii) sumažinti orlaivių techninės priežiūros ir jų išėmimo iš apyvartos išlaidas; iii) toliau teikti paslaugas ir užtikrinti keleivių kelionių lankstumą; iv) restruktūrizuoti oro uostų ir maršrutų tinklą, įtraukiant centrinius oro uostus; v) pakeisti komercinę strategiją, kad taptų pirmaujančiu pigių skrydžių vežėju Vidurio ir Rytų Europoje; vi) padidinti tiesioginių pardavimo kanalų indėlį; vii) pertvarkyti IT sistemas; viii) atlikti organizacinius pertvarkymus ir sumažinti personalo išlaidas; ix) atnaujinti orlaivių parką, kad sumažėtų kuro ir CO₂ sertifikatų išlaidos; x) atverti rinkai techninę ir techninės priežiūros veiklą perkeltiant ją į naujai sukurtą subjektą ir xi) perskirstyti skolą ir išvengti nemokumo.

3.2. Restruktūrizavimo plano finansavimas

- (20) Finansinių išteklių, reikalingų restruktūrizavimo išlaidoms padengti, suma yra 194,26 mln. EUR. Rumunija teigia, kad šios išlaidos būtų iš dalies finansuojamos restruktūrizavimo pagalbos lėšomis, kurių suma sudaro 33,84 mln. EUR, ir iš dalies – bendrovės „Blue Air“ nuosavu įnašu, kurio suma lygi 160,42 mln. EUR.

⁽⁷⁾ Sprendimo dėl sanavimo pagalbos 11–13, 36 ir 102 konstatuojamosios dalys.

⁽⁸⁾ Sprendimo dėl sanavimo pagalbos 19 konstatuojamoji dalis, 20 konstatuojamosios dalies g punktas ir 45–48 konstatuojamosios dalys.

⁽⁹⁾ Pranešime pateiktas projektas buvo priimtas kaip *Ordonanta de Urgenta Guvernul României n° 139 din 19 august 2020* ir 2020 m. rugpjūčio 20 d. paskelbtas Oficialiajame leidinyje Nr. 763. Pranešime pateikto potvarkio projekto 4 straipsnio 2 dalyje buvo pateiktas hipoteka įkeičiamo turto sąrašas, o 9 straipsnio 2 dalyje buvo nustatytas principas, pagal kurį garantijos įvykdymo atveju jis perleidžiamas valstybės nuosavybėn per Susisiekimo, infrastruktūros ir ryšių ministeriją.

- (21) Kalbant apie restruktūrizavimo plano finansavimą, Rumunija iš pradžių informavo Komisiją, kad valstybės garantija, taikoma sanavimo pagalbos paskolai, buvo išlaikyta kaip restruktūrizavimo pagalba bendrovei „Blue Air“ iki šešerių metų tos paskolos grąžinimo termino, numatant jos grąžinimą iki 2026 m. Vėliau 2022 m. gruodžio 5 d. Rumunija informavo Komisiją, kad valstybės garantija buvo įvykdyta ir kad Finansų ministerija visiškai sumokėjo sumas, susijusias su bendrovės „Blue Air“ gauta paskola, kuriai taikoma garantija. Įgyvendindama teisės nuostatas, susijusias su garantijos įkaitu, valstybė per Valstybės turto administravimo instituciją perėmė 75 % bendrovės „Blue Air“ akcijų⁽¹⁰⁾, o likusi 25 % viso bendrovės „Blue Air“ akcinio kapitalo dalis liko bendrovei „Airline Invest S.A.“ (1,191 %) ir vienam fiziniam asmeniui (23,809 %).
- (22) Kalbant apie finansavimo dalį, kurios, kaip įtariama, nepadengia pagalba, restruktūrizavimo plane visų pirma numatyti šie papildomi šaltiniai:
- a) paslaugų išipareigojimų trečiosioms šalims skolų nurašymas, sudarantis 34,79 mln. EUR. Trečiosios šalys yra: i) Italijos keleiviai, ii) Rumunijos ir Italijos kreditoriai pagal teisminius susitarimus su kreditoriais ir iii) įvairūs kreditoriai po derybų dėl sutarčių;
 - b) bendrovės „Blue Air“ akcininkai, išskyrus valstybę, grąžintų 28,57 mln. EUR „Blue Air“ skolą privatiems orlaivių nuomotojams ir taip laikinai taptų „Blue Air“ kreditoriais; akcininkai šią skolą konvertuotų į bendrovės „Blue Air“ nuosavą kapitalą trimis etapais, kurie turėtų pasibaigti 2022 m. pabaigoje, ir taip bendrovė „Blue Air“ būtų atleista nuo skolos grąžinimo;
 - c) orlaivių, kurie šiuo metu yra įkeisti bendrovėms NAFA ir „ALC Aero Leasing 3 Designated Activity Company“, pardavimas, iš kurio tikimasi surinkti 5,89 mln. EUR nuosavo indėlio lėšų. Rumunija nurodo, kad pardavimo procedūra turėjo būti baigta 2023 m. spalio mėn.;
 - d) 54,47 mln. EUR išorės finansavimas, kuris apima 14,47 mln. EUR sumą, skirtą bendrajai įmonei, eksploatuojančiai naują oro transporto bendrovę, steigti, ir 40 mln. EUR finansavimą, skirtą likvidumo trūkumui 2021 ir 2022 m. padengti ir veiklos tvarumui restruktūrizavimo laikotarpiu užtikrinti;
 - e) vidaus ištekliai, kuriuos sudaro 30,02 mln. EUR planuojamas grynasis rezultatas (pelnas), kurio tikimasi 2022 finansiniais metais.

3.3. Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas: finansinės projekcijos

- (23) Restruktūrizavimo plane nurodyta, kad orlaivių skaičių planuojama padidinti nuo 19 (2020 m.) iki 23 (2023 m.), o vėliau iki 2025 m. jis išliktų nepakitęs. Sąlyginio sėdimųjų vietų kilometro rodiklis padidėtų nuo 7,2 mln. 2019 m. ir 3,2 mln. 2020 m. iki 10,2 mln. 2023 m. ir iki 2025 m. išliktų nepakitęs. Be to, Rumunija paaiškina, kad veiklos restruktūrizavimo priemonėmis siekiama užtikrinti, jog bendrovė „Blue Air“ paspartintų tinklo restruktūrizavimo procesą, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas, greitai ir nuolat pagal paklausą pritaikant turimus pajėgumus.
- (24) Restruktūrizavimo plane numatyta, kad nuo 2022 m. bendrovė „Blue Air“ gaus teigiamas pajamas neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos (toliau – EBITDA), o EBITDA ir pajamų santykis bus 16,8 % ir turėtų didėti iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos, kaip matyti iš 1 lentelės. Be to, remiantis plane pateiktais pinigų srautų skaičiavimais, 2022–2025 m. bendrovės „Blue Air“ gaunamų pinigų srautas sudarys maždaug 600 mln. EUR, išmokamų pinigų srautas – maždaug 580 mln. EUR, o nuo 2022 m. pinigų likutis bus teigiamas ir restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje sudarys 21 mln. EUR.

⁽¹⁰⁾ Pagal šiuo metu galiojančios 2020 m. rugpjūčio 19 d. Vyriausybės nepaprastojo potvarkio Nr. 139, iš dalies pakeisto 2022 m. gegužės 30 d. įstatymu Nr. 162, paskelbtu 2022 m. gegužės 31 d. Oficialiajame leidinyje Nr. 534, redakcijos 9 straipsnio 2 dalį susijusio bendrovės „Blue Air“ ir kito turto savininke valstybės vardu vietoje Susisiekimo, infrastruktūros ir ryšių ministerijos paskirta Valstybės turto administravimo institucija.

1 lentelė

Atrinkti restruktūrizavimo plano finansiniai duomenys (2021–2025 finansiniai metai, duomenys mln. EUR)

	Restruktūrizavimo laikotarpis				
	2021FM	2022 FM	2023 FM	2024 FM	2025 FM
Pajamos	112,01	344,02	424,63	443,31	460,75
EBITDA	(58,21)	57,76	98,24	104,86	103,59
EBIT	(58,49)	19,09	39,77	42,86	42,46
Grynasis rezultatas	(68,04)	30,02	8,83	12,95	19,93
Pinigų srauto likutis	(3,81)	19,45	11,65	12,07	21,28
EBITDA marža	– 51,9 %	16,8 %	23,1 %	23,6 %	22,5 %

Šaltinis : restruktūrizavimo planas, 4 ir 7 skirsniai, p. 16 ir 46.

- (25) Restruktūrizavimo plane pateikiamos finansinės projekcijos pagal pagrindinį scenarijų, o 1 lentelėje – finansiniai duomenys. Į projekcijas neįtraukiama jokia informacija apie nuosavo kapitalo poziciją ir naudojamo kapitalo dydį, taip pat nepateikiamas pesimistinis scenarijus. Plane nepaaiškinama, kaip bendrovė „Blue Air“ išspręs mokumo problemas, kurias rodo 15 konstatuojamojoje dalyje nurodyta labai didelė neigiama nuosavo kapitalo pozicija. Be to, iš 1 lentelėje pateiktų 2021–2025 m. susumuotų grynųjų rezultatų matyti, kad nuosavo kapitalo pozicija restruktūrizavimo laikotarpiu iš esmės nepagerėtų ir netaptų teigiama, net jei, kaip planuojama, būtų gauta naujo kapitalo (žr. 22 konstatuojamąją dalį).
- (26) Pateikdama restruktūrizavimo planą Rumunija buvo įsitikinusi, kad per restruktūrizavimo laikotarpį bendrovė „Blue Air“ sukaups pakankamai išteklį, kad galėtų visiškai grąžinti paskolą, kuriai suteikta pagalba. Tačiau tuo pat metu Rumunija taip pat pabrėžė, kad dėl nuo 2020 m. patirtų didelių nuostolių ir dėl riboto likvidumo pagalbos gavėjo išlikimui vis dar gresia pavojus.

3.4. Konkurencijos iškraipymo ribojimo priemonės

- (27) Rumunija pasiūlė struktūrines priemones ir verslo veiklos mažinimą, taip pat elgsenos priemones, kuriomis siekiama apriboti restruktūrizavimo pagalbos sukeltą konkurencijos iškraipymą.

3.4.1. Struktūrinės priemonės – verslo veiklos pardavimas ir mažinimas

- (28) Bendrovė „Blue Air“ planuoja parduoti ir mažinti šią verslo veiklą:
- mažinti nepelningų veiklos bazių ir maršrutų skaičių, įskaitant devynių maršrutų nutraukimą iki 2021 m. spalio mėn. ir Larnakos (Kipras) ir Jasų (Rumunija) bazių uždarymą 2020 m. balandžio mėn.;
 - iš anksto grąžinti keturis orlaivius;
 - pavesti administravimo, sveikatos, darbo saugos ir saugumo užtikrinimą ir išmokų bei kompensacijų mokėjimą išorės subjektams;
 - be to, užtikrinti, kad orlaivių techninės priežiūros patronuojamoji bendrovė „Blue Air Technic S.R.L.“ išplėstų techninės priežiūros paslaugų teikimą ne tik „Blue Air“, bet ir kitoms bendrovėms (tai, Rumunijos teigimu, – svarbiausia priemonė konkurencijos iškraipymams riboti).

3.4.2. Elgsenos priemonės

- (29) Remiantis Rumunijos institucijų pateiktomis pastabomis, valstybės garantijos ir susijusios paskolos sutarties teisiniame pagrindė buvo nustatytos elgsenos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad pagalba būtų naudojama tik ilgalaikiam gyvybingumui atkurti, todėl paskola nebus naudojama:
- a) agresyviai komercinei plėtrai arba pernelyg didelei rizikai prisiimti;
 - b) konkurentams ar kitiems veiklos vykdytojams, įskaitant veikiančius pradinės ir galutinės grandies rinkose, įsigyti;
 - c) integruotų įmonių, kurios 2019 m. gruodžio mėn. patyrė sunkumų, vykdomos kitos ekonominės veiklos kryžminiam subsidijavimui;
 - d) be to, bet kurio pagalbos gavėjo vadovybės nario atlygis nebus padidintas tiek, kad viršytų iki 2019 m. gruodžio mėn. buvusį lygį, kol bus grąžinta paskola ir valstybės garantija.

3.5. Bendrovės „Blue Air“ vaidmuo Rumunijoje ir priešingos padėties scenarijus nesant pagalbos

- (30) Rumunijos institucijų teigimu, atsižvelgiant į prastą šalies kelių ir geležinkelių tinklo būklę, savo maršrutais bendrovė „Blue Air“ labai padeda užtikrinti susisiekimą tarp regionų. Rumunija aiškino, kad bendrovės „Blue Air“ augimas per pastaruosius 15 veiklos metų – atsižvelgiant ir į jos pirmtakės bendrovės veiklą – atitiko šalies migracijos modelį. Bendrovė „Blue Air“ už prieinamą kainą siūlė paslaugas užsienyje gyvenantiems rumunų darbuotojams. Bendrovė kartu su rinkoje įsitvirtinusi Rumunijos vežėju „Tarom“ toliau plėtojo vidaus maršrutus, tačiau konkurencingesnėmis kainomis, siekdama kompensuoti susisiekimo sausuma trūkumą ir užtikrinti susisiekimą daugiau nei 700 000 piliečių per metus. Kai kuriems iš šių trumpojo nuotolio maršrutų tarptautiniai vežėjai skyrė nepakankamai dėmesio.
- (31) Rumunija teigė, kad bendrovė „Blue Air“ taip pat atlieka svarbų vaidmenį vietos ekonomikoje, nes sąlygoja apyvartą mažuose regioniniuose oro uostuose ir prisideda prie valstybės biudžeto mokėdama mokesčius ir socialinio draudimo įmokas. Rumunija teigė, kad pagalbos gavėjas turi labai patyrusį mokymo personalą ir rengia didelę pridėtinę vertę turinčius profesinio mokymo kursus, pavyzdžiui, *ab initio* mokymus pilotams ir periodinius mokymus pilotams, salono įgulos nariams ir techniniam personalui. Rumunijos teigimu, tai buvo svarbu šalies ekonomikai.
- (32) Savo pirminėse pastabose Rumunija teigė, kad bendrovės „Blue Air“ pasitraukimas iš rinkos sukeltų rinkos nepakankamumą ir socialinius sunkumus, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 44 punkte. Bendrovės „Blue Air“ pasitraukimas iš rinkos būtų žalingas Rumunijos ekonomikai ir susisiekimui, nes bendrovė atlieka svarbų vaidmenį vežant darbuotojus migrantus ir smulkiuosius verslininkus į šalį, iš jos ir šalies viduje. Rumunija teigė, kad konkurentams būtų sunku patekti į rinką ir per trumpą ar vidutinį laikotarpį atkartoti bendrovės „Blue Air“ unikalaus tinklo skrydžių kryptis ir laiko tarpusius.
- (33) 2022 m. rugsėjo 29 d., gavusi Komisijos prašymą, Rumunija informavo, kad iš pradžių nuo 2022 m. rugsėjo 6 d. iki 2022 m. spalio 10 d. bendrovė „Blue Air“ sustabdė visus skrydžius, nes trūko lėšų įprastinei veiklai, įskaitant išlaidas degalams. Per trumpą laiką bendrovės „Wizz Air“, „Ryanair“ arba „Tarom“ į šalį grąžino arba pasiūlė vietų dešimtims tūkstančių įstrigusių bendrovės „Blue Air“ keleivių.
- (34) 2022 m. gruodžio 5 d. Rumunija aiškino, kad bendrovė „Blue Air“ informavo Transporto ir infrastruktūros ministeriją, kad ji neatnaujins skrydžių iki 2023 m. kovo mėn. ir kad ji diskutuoja su potencialiais investuotojais, kurie galėtų suteikti finansavimą oro transporto veiklai atnaujinti. Rumunijos teigimu, tuo metu skrydžiams buvo tinkamas tik vienas iš šešių bendrovės „Blue Air“ orlaivių parką sudarančių orlaivių „Boeing-737“.
- (35) 2022 m. lapkričio 18 d. Rumunijos institucijos nusprendė nuo 2022 m. lapkričio 21 d. iki 2023 m. kovo 31 d. sustabdyti bendrovės „Blue Air“ veiklos licencijos galiojimą. Rumunija informavo Komisiją, kad šis galiojimo sustabdymas gali būti peržiūrėtas, jei bendrovė „Blue Air“ pateiks finansinio atgaivinimo planą, kuriame bus įrodyta, kad ji rado tiek oro transporto veiklai finansuoti tinkamų ir būtinų finansinių išteklių, kiek reikia, kad ji galėtų vykdyti savo įsipareigojimus.

3.6. Pagrindas pradėti procedūrą

- (36) Sprendime pradėti procedūrą Komisija preliminariai nusprendė, kad i) valstybės garantijos pratęsimas ilgiau nei šešis mėnesius (1 ir 21 konstatuojamosios dalys) ir ii) susitarimo dėl įkaito, kuriuo užtikrinta valstybės garantija, įvykdymas ir 75 % buvusių bendrovės „Blue Air“ akcininkų turimų akcijų perleidimas valstybės nuosavybėn po garantijos įvykdymo ir negrąžintos paskolos sumos sumokėjimo, kaip aprašyta 8 ir 20 konstatuojamosiose dalyse, gali būti susiję su valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Komisija padarė preliminarį išvadą, kad pagalba jau buvo įgyvendinta, ir įvertino, ar tokia pagalba yra suderinama su vidaus rinka.
- (37) Komisijai kilo abejonų, ar restruktūrizavimo pagalba atitiko pagrindinius Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimus. Visų pirma Komisijai kilo abejonų, i) ar dėl galutinio bendrovės „Blue Air“ pasitraukimo iš rinkos atsirastų socialinių sunkumų arba rinkos nepakankamumas, kalbant apie oro susisiekimą Rumunijoje, ii) dėl pakankamo realaus ir faktinio pagalbos gavėjo nuosavo įnašo be pagalbos, iii) dėl jo ilgalaikio gyvybingumo atkūrimo ir iv) dėl reikšmingų kompensacinių priemonių nebuvimo.

4. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (38) 2023 m. birželio 29 d. bendrovė „Ryanair Designated Activity Company“ (toliau – bendrovė „Ryanair“) pateikė pastabų. Bendrovė „Ryanair“ pritaria Komisijos preliminariai išvadai dėl restruktūrizavimo pagalbos nesuderinamumo ir prašo, kad Rumunijai nebūtų leista didinti tokią pagalbą veltui stengiantis atgaivinti daugiau kaip prieš dešimt mėnesių veiklą nutraukusią bendrovę „Blue Air“. Bendrovė „Ryanair“ mano, kad bendrovės „Blue Air“ transporto veiklos nutraukimas jau yra realus, keleivių nebeliko, o konkurentams pradėjus teikti paslaugas daugeliu vidaus ar tarptautinių maršrutų, kuriais anksčiau skraidino bendrovė „Blue Air“, jokio poveikio oro susisiekimui Rumunijoje nematyti.
- (39) Bendrovė „Ryanair“ taip pat mano, kad restruktūrizavimo pagalba yra neproporcinga, nes trūkstamas nuosavas įnašas ir naštos pasidalijimas yra nepakankami, be to, remiantis dabar jau pasenusiu restruktūrizavimo planu, nėra tinkami bendrovės „Blue Air“ gyvybingumui palaikyti, ypač po to, kai buvo prarasti laiko tarpais vidaus rinkoje koordinuojamuose oro uostuose ir beveik visi darbuotojai. Jei remiantis bendrovė „Blue Air“ organizacine struktūra jai nebūtų išduotas naujas oro vežėjo pažymėjimas, reikalingas, kad būtų užtikrintas transporto veiklos saugumas, tai suduotų lemtingą smūgį jos gyvybingumui. Planas taip pat neatitiktų Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių, nes jame numatyta nutraukti tik nepelningus maršrutus ir faktiškai padidinti bendrovės „Blue Air“ pajėgumus.

5. RUMUNIJOS PASTABOS

- (40) Rumunijos institucijos neatsakė į suinteresuotosios šalies pastabas ir Komisijos abejones, išreikštas dėl suderinamumo su vidaus rinka. Jų pastabose pateikiami faktiniai bendrovės „Blue Air“ nemokumo ir veiksmų, kurių buvo imtasi tokiomis aplinkybėmis, paaiškinimai.
- (41) Rumunijos institucijos (Finansų ministerija) aiškina, kad po *Tribunalul București – Secția a VII-a Civilă* pranešimo apie nemokumo bylos iškėlimą bendrovei „Blue Air“ byloje Nr. 8307/3/2023, paskelbto B.P.I. Nr. 5743/31.03.2023, Nacionalinis mokesčių administratorius per teismo nustatytą terminą pateikė prašymą įtraukti į nemokaus skolininko turtą bendrą 411 707 165 RON (82,81 mln. EUR) užtikrintos skolos ir biudžeto reikalavimų sumą.
- (42) Atmetus kai kurias sumas (pridėtinės vertės mokestį), preliminarai bendrovės „Blue Air“ reikalavimų ir skolininkų lentelė buvo paskelbta B.P.I. Nr. 11066. Remiantis šia preliminarine lentele, pagal Įstatymo Nr. 85/2014 159 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą eiliškumą buvo įtrauktas Didžiųjų mokesčių mokėtojų generalinio direktorato reikalavimas dėl 84 964 821 RON (17,1 mln. EUR) sumos, taip pat, pagal to paties teisės akto 159 straipsnio 1–3 dalyse numatytą eiliškumą, – Finansų ministerijos reikalavimas dėl 342 365 589 RON (68,86 mln. EUR) sumos. Bendrovei suteiktos valstybės pagalbos suma taip pat buvo įrašyta kaip pagrįstas reikalavimas su sąlyga, kad bus nustatyta prekių (garantijų), konfiskuotų siekiant susigrąžinti valstybės pagalbą pagal Vyriausybės nepaprastojo potvarkio Nr. 139/2020 9 straipsnio 2 dalį, rinkos vertė.

- (43) Rumunijos institucijos (Valstybės turto administravimo institucija) taip pat aiškina ir primena, kad pagal iš dalies pakeistą valstybės garantijos teisinį pagrindą valstybės garantijos įvykdymo atveju atitinkami įkaitai, įskaitant buvusių akcininkų turėtas bendrovės „Blue Air“ akcijas, turėjo būti visiškai perleisti valstybei per Valstybės turto administravimo instituciją, o valstybė turėjo tapti akcininke.
- (44) Todėl 2022 m. gruodžio 8 d., kaip nuspręsta bendrovių „Blue Air Aviation S.A.“, „Airline Invest S.A.“ ir „Blue Air Technic S.R.L.“ visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, Rumunijos valstybė per Valstybinę turto administravimo instituciją tapo didžiausia bendrovės „Blue Air“ akcininke, valdančia jos 75 % akcijų, savanoriškai perdavus garantuotas akcijas iš jų savininkų Valstybinei turto administravimo institucijai, neturėjusiai jokios galimybės pasirinkti, ar jas perimti, ar ne. Tuometiniai bendrovės „Blue Air“ akcininkai savanoriškai ėmėsi visų būtinų veiksmų, kad šie sprendimai taip pat būtų įregistruoti Prekybos registre, ir tai buvo padaryta 2022 m. gruodžio 12 d.
- (45) Rumunijos institucijos taip pat informavo, kad nuo nemokumo bylos iškėlimo dienos 2023 m. kovo 31 d. bendrovė „Blue Air“ nevykdė komercinės veiklos pagal savo veiklos tikslus ir kad, atsižvelgiant į tai, jog buvo nutraukta pagrindinė veikla, buvo pradėtas kolektyvinis darbuotojų atleidimas iš darbo ir pradėtos procedūros dėl Darbo užmokesčio garantijų fondo lėšų panaudojimo.
- (46) Tokiomis aplinkybėmis Rumunijos institucijos mano, kad akcijų perleidimas nesuteikė bendrovei „Blue Air“ jokio tiesioginio ar netiesioginio pranašumo ir kad ji neįgijo jokio ekonominio pranašumo dėl grąžintinų paskolos sumų, atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. gruodžio mėn. jos sąskaitose beveik visiškai neliko lėšų, o mokėjimai nutrūko 2022 m. rugsėjo mėn. Todėl Rumunijos institucijos teigia, kad šis bendrovės „Blue Air“ akcijų perleidimas nesusijęs su jokiais turimų pinigų sumomis, dėl kurių bendrovė ji būtų galėjusi įgyti ekonominį pranašumą negrąžindama valstybės garantuotos paskolos.

6. PAGALBOS VERTINIMAS

6.1. Valstybės pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį

- (47) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (48) Vadinas, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba pagal šią nuostatą, turi būti įvykdytos visos šios sąlygos: i) priemonė turi būti priskirtina valstybei ir finansuojama iš valstybinių išteklių; ii) ja turi būti suteikiamas pranašumas pagalbos gavėjui; iii) tas pranašumas turi būti atrankusis ir iv) priemone turi būti iškraipoma konkurencija arba keliama jos iškraipymo grėsmė ir turi būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1. Valstybės garantijos pratęsimas po šešių mėnesių: ekonominis pranašumas

- (49) Sprendime dėl sanavimo pagalbos Komisija padarė išvadą, kad sunkumų patiriančiai bendrovei, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse, suteikta valstybės garantija yra valstybės pagalba bendrovei „Blue Air“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ⁽¹⁾. Dėl tame sprendime nurodytų priežasčių ir atsižvelgdama į tai, kad, palyginti su 2020 m. rugpjūčio mėn., kai buvo patvirtinta sanavimo pagalba, bendrovės „Blue Air“ finansinė ir veiklos padėtis pablogėjo, Komisija mano, kad valstybės garantija dėl paskolos dalies, suteiktos kaip sanavimo pagalba, taip pat tiek, kiek ji buvo toliau taikoma pasibaigus tame sprendime dėl sanavimo pagalbos nurodytam šešių mėnesių laikotarpiui, yra valstybės pagalba visai garantuotos paskolos sumai.

⁽¹⁾ Sprendimo dėl sanavimo pagalbos 69–75 konstatuojamosios dalys.

- (50) Pavyzdžiui, atrodo, kad bendrovė „Blue Air“ nebegalėjo padengti įprastų veiklos išlaidų ir, nesant rinkos finansavimo, 2022 m. rugsėjo ir spalio mėn. turėjo nutraukti veiklą (32 ir 33 konstatuojamosios dalys). Vadinas, bendrovė „Blue Air“ rinkos sąlygomis nebūtų galėjusi užsitikrinti 163,8 mln. RON (33,84 mln. EUR) likvidumo, kuri suteikė valstybės garantiją, nei tada, kai ši garantija buvo suteikta iš pradžių, nei vėliau, kai ji ir toliau buvo taikoma pasibaigus sanavimo pagalbos laikotarpiui.
- (51) Išvados dėl ekonominio pranašumo nepaneigia vertinimas, ar Rumunijos institucijų elgsena galėjo atitikti rinkos dalyvio elgseną. Rumunijos valstybės išpareigojimas bendrovei „Blue Air“ atsiranda dėl garantijos, kurią Rumunija suteikė dėl viešosios politikos priežasčių, susijusių, be kita ko, su oro transporto jungčių išsaugojimu, atsižvelgiant į visuomenės sveikatos priemones, priimtas siekiant sustabdyti COVID-19 pandemijos plitimą⁽¹²⁾. Kitaip tariant, rinkos dalyvis, esantis tokioje pačioje padėtyje, kaip Rumunijos valstybė, nagrinėjamos garantijos nebūtų suteikęs ar pratęsęs. Valstybės elgesys suteikus garantiją yra tik valstybės pagalbos, kurią ji anksčiau suteikė kaip valdžios institucija, pasekmė, taigi jo nelėmė veiksniai, į kuriuos rinkos dalyvis būtų atsižvelgęs įprastomis rinkos sąlygomis, atlikdamas ekonominius skaičiavimus⁽¹³⁾.

6.1.2. *Susitarimo dėl įkaito, kuriuo užtikrinta valstybės garantija, įvykdymas ir bendrovės „Blue Air“ akcijų perleidimas valstybės nuosavybėn: ekonominis pranašumas*

- (52) Dėl antrosios sprendime pradėti procedūrą nagrinėjamos priemonės, priešingai jame išreikštai preliminariai nuomonei, Komisija mano, kad susitarimo dėl įkaito, kuriuo užtikrinta valstybės garantija, įvykdymas ir 75 % bendrovės „Blue Air“ akcijų perdavimas valstybės nuosavybėn po to, kai valstybė buvo priversta grąžinti bendrovės „Blue Air“ paskolą pagal garantiją, nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, vertinama atskirai nuo pagalbos, kuri jau buvo įtraukta į tą valstybės garantiją.
- (53) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad akcijų nuosavybės pakeitimas iš privačios į valstybinę savaime nesuteikia bendrovei „Blue Air“ tiesioginio ekonominio pranašumo vien dėl nuosavybės pasikeitimo. Tačiau Komisija preliminariai nustatė, kad skolos užtikrinimo priemonės, kuri būtų leidusi valstybei grąžinti bendrovei „EximBank S.A.“ paskolos sumas, pakeitimas akcijų nuosavybės teise, dėl kurio bendrovė „Blue Air“ nebeprivalo grąžinti paskolos, atlaisvina pinigines lėšas, kurias bendrovė „Blue Air“ anksčiau turėjo gauti iš savo veiklos. Be to, Komisija išreiškė abejonų, ar įkaito perėmimas įvyko pagal tokio įkaito rinkos vertę. Iš Rumunijos institucijų per oficialią tyrimo procedūrą pateiktos informacijos matyti, kad pasikeitus nuosavybės teisei nebuvo išmokėtos jokios lėšos, visų pirma bendrovei „Blue Air“ (43–44 konstatuojamosios dalys). Be to, tai, kad akcijas valdo valstybė, jokių būdu nesumažino jos, kaip įvykdytos garantijos sumų kreditoriaus, teisės reikalauti, kad bendrovė „Blue Air“ grąžintų jai mokėtinas pinigų sumas (42 konstatuojamoji dalis). Tai reiškia, kad, valstybės skolos priemonę pakeitus nuosavo kapitalo priemone, t. y. perleidus valstybei 75 % bendrovės „Blue Air“ akcijų, bendrovė „Blue Air“ neįgijo ekonominio pranašumo, kuris būtų atskiras nuo pranašumo, kurį ji įgijo suteikus valstybės garantiją dėl grąžintinos paskolos sumos, susijusios su sanavimo pagalba.

6.1.3. *Valstybės garantija: valstybiniai ištekliai, atrankumas ir poveikis prekybai ir konkurencijai*

- (54) Valstybės garantija, kuri buvo taikoma ir pasibaigus sanavimo pagalbos laikotarpiui, yra susijusi su Rumunijos valstybės ištekliais, skirtais valstybės priimtais sprendimais, ir yra skirta tik bendrovei „Blue Air“. Dėl atrankumo kriterijaus Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad, kai kalbama apie individualią pagalbą, nustačius ekonominį pranašumą iš principo galima preziumuoti jos atrankųjį pobūdį⁽¹⁴⁾. Taip yra nepriklausomai nuo to, ar

⁽¹²⁾ Sprendimo dėl sanavimo pagalbos 85–97 ir 50–63 konstatuojamosios dalys.

⁽¹³⁾ Žr. 2018 m. kovo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija/FIH Holding ir FIH Erhvervsbank*, C-579/16 P, ECLI:EU:C:2018:159, 58 punktą.

⁽¹⁴⁾ 2015 m. birželio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60 punktas.

atitinkamose rinkose yra panašioje padėtyje esančių veiklos vykdytojų. Bet kuriuo atveju, nors bendrovė „Tarom“ gavo panašią valstybės garantiją pagal tą patį nepaprastąjį potvarkį, kaip ir bendrovė „Blue Air“, nagrinėjama valstybės garantija nėra bendra priemonė, taikoma visoms Rumunijos oro transporto sektoriuje veikiančioms įmonėms; todėl priemonė yra atrankioji.

- (55) Todėl pagalbos priemone, kuri leido bendrovei „Blue Air“ išlikti rinkoje, galėjo būti pagerinta jos konkurencinė padėtis vidaus rinkoje, kurioje ji teikė oro transporto paslaugas įvairiose valstybėse narėse, konkuruodama, be kita ko, su bendrovėmis „Ryanair“ ir „Wizz Air“ (14 konstatuojamoji dalis). Todėl turi būti laikoma, kad ši priemonė gali iškraipyti konkurenciją arba kelti grėsmę, kad ji bus iškraipyta, ir daryti poveikį prekybai tarp valstybių narių.

6.1.4. Išvada dėl pagalbos buvimo

- (56) Atsižvelgdama į valstybės pagalbos buvimo sąlygų visumos vertinimą, Komisija daro išvadą, kad 75 % bendrovės „Blue Air“ akcijų perleidimas valstybės nuosavybėn nėra valstybės pagalba. Tačiau valstybės garantija, kuri buvo suteikta ir toliau taikoma pasibaigus sanavimo pagalbos laikotarpiui, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Todėl Komisija vertins jos teisėtumą ir suderinamumą su vidaus rinka.

6.2. Pagalbos teisėtumas

- (57) Pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, apie planus suteikti arba pakeisti pagalbą Komisija informuojama laiku, kad ji galėtų pateikti savo pastabas. Jei Komisija mano, kad toks planas nesuderinamas su vidaus rinka pagal 107 straipsnį, ji nedelsdama pradeda to straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, o atitinkama valstybė narė siūlomų priemonių neįgyvendina tol, kol pagal šią procedūrą priimamas galutinis sprendimas.
- (58) Be to, pagal Reglamento (ES) 2015/1589 (toliau – Procedūros reglamentas) ⁽¹⁵⁾ 1 straipsnio c punktą, esamos pagalbos pakeitimai yra nauja pagalba, apie kurią reikia pranešti pagal to reglamento 2 straipsnio 1 dalį. Pagal Procedūros reglamento 3 straipsnį, pagalba, apie kurią reikia pranešti, neskiriama tol, kol Komisija nepriima tokią pagalbą patvirtinančio sprendimo, arba kol nelaikoma, kad Komisija tokį sprendimą priėmė.
- (59) Sprendimu dėl sanavimo pagalbos buvo leista teikti pagalbą bendrovei „Blue Air“ valstybės garantijos forma, kad būtų užtikrintas gautos sanavimo paskolos grąžinimas. Ši priemonė, kaip nustatyta Komisijai pateiktame teisinio pagrindo projekte, buvo taikoma su sąlyga, kad per šešis mėnesius bus pateiktas restruktūrizavimo planas, kurį turi patvirtinti Komisija. Per šešis mėnesius nuo pirmosios garantuotos paskolos išmokos išmokėjimo Rumunijos institucijos pateikė Komisijai pirminį restruktūrizavimo planą (2 konstatuojamoji dalis). Todėl pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 55 punkto d papunktį, buvo galima laikinai leisti pratęsti garantijos, kuri iš pradžių buvo patvirtinta šešiams mėnesiams kaip sanavimo pagalba, trukmę.
- (60) Tačiau iki šiol, nepaisant pakartotinių prašymų, Rumunija nepateikė įvykdomo, nuoseklaus ir visapusiško restruktūrizavimo plano, kurį Komisija galėtų patvirtinti pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 45 punktą. Todėl valstybės garantija, kuri buvo suteikta ir toliau taikoma pasibaigus sanavimo pagalbos laikotarpiui, yra neteisėta pagalba.

6.3. Pagalbos suderinamumas ir vertinimo teisinis pagrindas

- (61) Komisija turi įvertinti, ar restruktūrizavimo pagalbą galima laikyti suderinama su vidaus rinka. Valstybė narė turi nurodyti galimus suderinamumo pagrindus ir įrodyti, kad suderinamumo sąlygos yra įvykdytos.

⁽¹⁵⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).

- (62) SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta, kad valstybės pagalba gali būti leidžiama, jei ji skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos plėtrai skatinti ir pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytos restruktūrizavimo pagalbos sunkumų patiriančioms įmonėms suderinamumo pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą vertinimo taisyklės ir sąlygos.
- (63) Vertinant restruktūrizavimo pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, turi būti patikrinta, ar įvykdytos Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytos sąlygos. Pateikdama restruktūrizavimo planą Rumunija teigė, kad nagrinėjamu atveju tokios sąlygos buvo įvykdytos. Tačiau atsakydama į sprendimą pradėti procedūrą Rumunija nenurodė ir nepateikė jokių tokių suderinamumo pagrindų. Vis dėlto Komisija vertins suderinamumą atsižvelgdama į sprendime pradėti procedūrą išreikštas abejones.

6.3.1. Tam tikros rūšies ekonominės veiklos arba ekonomikos srities plėtros skatinimas

- (64) Tam tikrais atvejais sunkumų patiriančios įmonės restruktūrizavimas gali prisidėti prie ekonominės veiklos ar sričių plėtros, taip pat ir ne tik tos veiklos, kurią vykdo pagalbos gavėjas, plėtros. Taip yra tais atvejais, kai, nesuteikus tokios pagalbos, pagalbos gavėjo nesėkmė sukeltų rinkos nepakankamumą arba socialinius sunkumus, stabdančius tam tikrų rūšių ekonominės veiklos ir (arba) sričių, kurias paveiktų tokios aplinkybės, plėtrą. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 44 punkte nustatytas nebaigtinis tokių atvejų sąrašas. Suteikiant pagalbos gavėjui galimybę tęsti veiklą, pagalba užkertamas kelias tokiam rinkos nepakankamumui ar socialiniams sunkumams ir todėl prisidedama prie tam tikrų rūšių veiklos ar sričių, kurios būtų nukentėjusios dėl pagalbos gavėjo pasitraukimo iš rinkos, plėtros. Tačiau restruktūrizavimo pagalbos atveju taip yra tik tada, kai pagalba leidžia pagalbos gavėjui savarankiškai konkuruoti rinkoje, o tai galima užtikrinti tik tuo atveju, jei pagalba teikiama remiantis restruktūrizavimo planu, kuriuo atkuriamas ilgalaikis pagalbos gavėjo gyvybingumas.

6.3.1.1. Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas

- (65) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 45 punktą, restruktūrizavimo pagalbos atveju Komisija reikalauja, kad atitinkama valstybė narė pateiktų įvykdumą, nuoseklų ir visapusišką restruktūrizavimo planą pagalbos gavėjo ilgalaikiam gyvybingumui atkurti. Vykdamas restruktūrizavimo planą, per pagrįstą laikotarpį turi būti atkurtas ilgalaikis pagalbos gavėjo gyvybingumas, remiantis realiomis būsimų veiklos sąlygų prielaidomis, kuriomis atmetama bet kokia papildomos į restruktūrizavimo planą neįtrauktos valstybės pagalbos galimybė. Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 52 punktą, ilgalaikis gyvybingumas užtikrinamas tada, kai įmonė, padengusi visas išlaidas, įskaitant nuvertėjimą ir finansinius mokesčius, gali teikti tinkamą numatomą kapitalo grąžą.
- (66) Pirma, Rumunija nurodė, kad, jeigu būtų atkurtas Europos oro eismas, iki 2022 m. vasaros bendrovės „Blue Air“ rezultatai ir finansinė padėtis pagerėtų. Be to, bendrovės „Blue Air“ pinigų srautų prognozės grindžiamos optimistinėmis paklausos, pajamų ir (arba) išlaidų prielaidomis. Iš 1 lentelės matyti, kad Rumunija tikisi, jog gryniesiems pinigų srautais iš bendrovės „Blue Air“ veiklos 2023 m. viršys 10 mln. EUR, o 2022 m. – 19 mln. EUR. Vis dėlto po 2022 m. rudens įvykių bendrovė „Blue Air“ nepajėgė apmokėti tiesioginių išlaidų, būtinų skrydžiams vykdyti (pvz., CO₂ leidimų, degalų išlaidų), ir sumokėti grąžintinos sanavimo paskolos dalies (žr. 20 ir 32 konstatuojamąsias dalis).
- (67) Antra, kaip nurodyta 25 konstatuojamojoje dalyje ir 1 lentelėje, Rumunija nepateikė pagrindinių restruktūrizavimo laikotarpio ekonominių rodiklių ir Komisijos prašomų duomenų apie bendrovės „Blue Air“ pelningumą restruktūrizavimo plano įgyvendinimo laikotarpiu. Komisijai pateiktame plane nurodytas tik hipotetinis pelnas jokia būdu nėra pakankamas ilgalaikio gyvybingumo rodiklis. Restruktūrizavimo plane nepateikta konkrečių projekcijų dėl nuosavo kapitalo pozicijos, naudojamo kapitalo ar skolinto kapitalo, iš kurių būtų galima daryti išvadą apie mokumą ir apie tai, ar bendrovės „Blue Air“ nuosavo kapitalo pozicija taps teigiama ir tvirta. Dėl trūkstamos informacijos apie nuosavo kapitalo grąžą ir panaudoto kapitalo grąžą, palyginti, pavyzdžiui, su kapitalo sąnaudomis ir panašiomis oro transporto bendrovėmis, neįmanoma įvertinti, ar bendrovė „Blue Air“ restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje bus gyvybinga.

- (68) Trečia, Rumunija nepateikė jokios jautrumo analizės, kurioje būtų nurodyta, kaip keistųsi pagrindinio scenarijaus projekcijos esant pesimistiškesniam scenarijui. Pagal tokį scenarijų reikėtų parodyti ir įrodyti, kaip keistųsi finansiniai rodikliai, o laikotarpio pabaigoje vis tiek būtų gaunama pakankamai pajamų, kad būtų galima padengti veiklos išlaidas ir užtikrinti bendrovės „Blue Air“ padėtį rinkoje be papildomos valstybės pagalbos (žr. 25 konstatuojamąją dalį).
- (69) Komisijai kilusios didelės abejonės, ar restruktūrizavimo plano atitinka Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytus kriterijus ir ar juo bus atkurtas bendrovės „Blue Air“ gyvybingumas, nebuvo išsklaidytos ir jas dar labiau patvirtina tai, kad bendrovė „Blue Air“ nesugebėjo tęsti veiklos. Restruktūrizavimo planas nebuvo atnaujintas nutraukus veiklą arba priėmus sprendimą pradėti procedūrą.

6.3.1.2. Tam tikrų rūšių ekonominės veiklos ar ekonomikos sričių plėtra

- (70) Kaip nurodyta 30 konstatuojamojoje dalyje, bendrovė „Blue Air“ visų pirma teikė pigias oro transporto paslaugas užsienyje gyvenantiems Rumunijos piliečiams. Ji sujungė Rumunijos regionus ne tik šalies viduje, bet ir su kitomis Europos vietovėmis ir taip prisidėjo prie to, kad šioje šalyje, kur prastai išvystytas kelių ir geležinkelių tinklas nėra perspektyvi alternatyva oro transportui, būtų užtikrintas susisiekimas.
- (71) Rumunija teigė, kad bendrovei „Blue Air“ galutinai nutraukus veiklą gali kilti pavojus, jog kai kuriais maršrutais, kuriais paslaugas teikė tik ši bendrovė, skrydžių nesiūlys nė vienas konkurentas arba padidės skrydžių maršrutais, kuriais skraidino tik vienas konkurentas, kainos. Dėl to šiame oro transporto sektoriaus segmente galėtų sumažėti veiklos mastas. Rumunija taip pat nurodė kitą platesnio masto naudą šalies ekonomikai, kurią užtikrino bendrovė „Blue Air“ (30–31 konstatuojamosios dalys).
- (72) Tačiau šiuo metu bendrovė „Blue Air“ patiria didelių finansinių sunkumų, dėl kurių 2022 m. lapkričio mėn. buvo sustabdytas jo veiklos licencijos galiojimas ir nutrauktas jos orlaivių parko eksploatavimas. Dėl to kitos oro transporto bendrovės bent iš dalies pakeitė, kaip teigiama, nepakeičiamas bendrovės „Blue Air“ teikiamas paslaugas (32 ir 38 konstatuojamosios dalys), o Rumunija šio dalinio pakeitimo nepaneigė.
- (73) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 23 ir 43 punktus, gali būti laikoma, kad sunkumų patirianti įmonė gali prisidėti prie tam tikros rūšies ekonominės veiklos ar ekonomikos srities plėtros tik tuo atveju, jei ji įgyvendina visapusišką restruktūrizavimo planą, galintį užtikrinti jos ilgalaikį gyvybingumą (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 27, 45 ir 52 punktai). Komisijai kilo didelių abejonų, ar restruktūrizavimo planas, kurį pateikė Rumunija, buvo tinkamas ilgalaikiam bendrovės „Blue Air“ gyvybingumui atkurti (66–69 konstatuojamosios dalys), kad jos teikiamos oro transporto paslaugos būtų toliau teikiamos restruktūrizavimo laikotarpiu ir vėliau. Šios abejonės nebuvo išsklaidytos.
- (74) Kadangi ilgalaikis bendrovės „Blue Air“ gyvybingumas vis dar neužtikrintas, Komisija daro išvadą, kad restruktūrizavimo planas neįrodo, jog pasibaigus restruktūrizavimo laikotarpiui pagalbos gavėjas galės savarankiškai konkuruoti rinkoje, taigi, kad restruktūrizuojant bus ištaisytos jo pasitraukimo iš rinkos pasekmės ir taip prisidėta prie tam tikros rūšies ekonominės veiklos plėtros.
- (75) Be to, kadangi bendrovė „Blue Air“ laikinai nutraukė oro transporto veiklą, o jos teikiamas paslaugas bent iš dalies perėmė arba atkartojo kitos oro transporto bendrovės maršrutais, kuriais anksčiau skraidino bendrovė „Blue Air“, Komisija daro išvadą, kad Rumunija neįrodė, jog dėl galutinio bendrovės „Blue Air“ pasitraukimo iš rinkos, atsižvelgiant į jau įvykusį jos paslaugų atkartojimą, atsirastų socialinių sunkumų arba rinkos nepakankamumas, visų pirma Rumunijos oro susisiekimo srityje.

6.3.2. *Pagalbos priemonė negali trikdyti prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui*

6.3.2.1. Proporcingumas ir nuosavas įnašas

- (76) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 62 punktą, siekiant užtikrinti restruktūrizavimo pagalbos proporcingumą, pagalbos gavėjas, jo akcininkai arba kreditoriai, arba verslo grupė, kuriai jis priklauso, arba nauji investuotojai turi iš nuosavų išteklių skirti reikšmingą įnašą restruktūrizavimo išlaidoms padengti. Toks nuosavas įnašas savo poveikiu pagalbos gavėjo mokumo ar likvidumo pozicijai paprastai turėtų būti panašus į suteiktą pagalbą.
- (77) Nors restruktūrizavimo plane numatyta, kad daugiau kaip 50 % bendrovės „Blue Air“ restruktūrizavimo išlaidų bus finansuojama rinkos lėšomis (20 konstatuojamoji dalis), o tai lyg ir atitinka Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 64 punktą, pagal šių gairių 63 punktą šis įnašas turi būti tikras, t. y. faktinis, neįskaičiuojantis ateityje laukiamo pelno, pvz., pinigų srautų.
- (78) Kaip nurodyta 22 konstatuojamosios dalies a ir b punktuose, kompetentingi teismai patvirtino prašymą restruktūrizuoti 63,36 mln. EUR skolas Rumunijos ir Italijos kreditoriams, jas nurašant ir konvertuojant į nuosavą kapitalą. Tačiau Rumunija nepateikė įrodymų apie galutinius ir privalomus kreditorių išsipareigojimus, kurie nesusiję su pagalba arba prisiimti rinkos sąlygomis, todėl Komisija neturi įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, kad šis konkretus finansavimas yra tikras ir faktinis nuosavas įnašas.
- (79) Kaip dar vieną nuosavo įnašo šaltinį Rumunija taip pat nurodė orlaivių pardavimą (žr. 21 konstatuojamosios dalies b punktą). Tačiau Rumunija pripažino, kad šio turto pardavimas turėjo būti baigtas 2023 m. spalio mėn. Rumunija apskaičiavo, kad hipotetinės pajamos iš pardavimo sudarytų 5,89 mln. EUR. Komisija negavo jokių įrodymų, kad toks pardavimas iš tikrųjų įvyko. Vadinas, numatomos pajamos iš orlaivių pardavimo nėra realios ar faktinės. Bet kuriuo atveju tokios pajamos, net jei jos būtų priimtinos, sudarytų tik kiek daugiau nei 3,5 % viso nuosavo įnašo (žr. 20 konstatuojamąją dalį).
- (80) Be to, remiantis Rumunijos pateikta informacija, turėjo būti parengtas projektas su potencialiu investuotoju, kuriuo būtų suteiktas iki 54,47 mln. EUR išorės finansavimas (žr. 21 konstatuojamosios dalies c punktą). Tačiau Rumunija nepateikė įrodymų, kad investuotojai norėtų paremti šį galimą naujo finansavimo įnašą į restruktūrizavimo planą. Be to, nėra jokių garantijų, kad derybos dėl rinkos finansavimo pritraukimo bus rezultatyvios, nes nėra privalomų nustatytų investuotojų išsipareigojimų ir iš bendrovės „Blue Air“ pasitraukė buvę jos akcininkai, kaip nurodyta 20 konstatuojamojoje dalyje.
- (81) Rumunija kaip nuosavo įnašo šaltinį taip pat įtraukė 2022 m. vidaus išteklius, sudarančius 30,02 mln. EUR (žr. 21 konstatuojamosios dalies d punktą). Tačiau Rumunija nepateikė jokių įrodymų, kurie patvirtintų, kad šie gryniesi planuojami rezultatai iš tikrųjų buvo pasiekti ir kodėl hipotetinis pelnas turėtų būti laikomas faktiniu nuosavo įnašo šaltiniu pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 63 punktą, kuriame nurodyta, kad juo negali būti laikomas laukiamas pelnas, pvz., pinigų srautai.
- (82) Todėl Komisija daro išvadą, kad Rumunijos nurodyti finansavimo šaltiniai (nors tikėtasi, kad jie bus atsiras iki šio sprendimo priėmimo dienos) yra daugiausia hipotetiniai ir nėra reikšmingas, tikras ir faktinis nuosavas įnašas restruktūrizavimo išlaidoms padengti. Restruktūrizavimo plano finansavimas neatitinka Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimų, susijusių su pakankamu nuosavu įnašu, kurio dydis ir faktinis pobūdis užtikrina pagalbos proporcingumą.

6.3.2.2. Konkurencijos iškraipymo ribojimo priemonės

- (83) Remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 76 ir paskesniais punktais, kai teikiama restruktūrizavimo pagalba, būtina imtis konkurencijos iškraipymų ribojimo priemonių, kad neigiamas poveikis prekybos sąlygoms būtų kuo labiau sumažintas, o teigiamas poveikis nusvertų neigiamą poveikį. Konkurencijos iškraipymo ribojimo priemonės paprastai turėtų būti struktūrinės priemonės, t. y. aiškus nuostolingos veiklos, kurios vis tiek reikėtų atsisakyti, kad būtų išsaugotas gyvybingumas, pardavimas.

- (84) Sprendime pradėti procedūrą Komisija suabejojo, ar kuri nors iš 28 ir 29 konstatuojamosiose dalyse išsamiai aprašytų siūlomų priemonių būtų struktūrinė arba pagrįsta konkurencijos priemonė.
- (85) Rumunija nepateikė jokios informacijos, kuri galėtų išsklaidyti Komisijos abejones. Visų pirma Rumunija neįrodė, kad bendrovės „Blue Air“ subjekto ar patronuojamosios bendrovės trečiosioms šalims teikiamos remonto ir techninės priežiūros paslaugos, kurias jie anksčiau teikė tik bendrovėms ar subjektams, kontroliuojamiems to paties subjekto, kaip ir bendrovė „Blue Air“, nėra tik paprastas komercinis sprendimas, padidinantis bendrovės pajamas. Rumunija neįrodė, kad aptariamose remonto ir techninės priežiūros paslaugos yra tokios unikalios, kad jų teikimas rinkoje kompensuoja ar mažina konkurencijos iškraipymą.
- (86) Rumunija taip pat nepateikė jokių įrodymų, kad maršrutai, kurių siūloma atsisakyti, buvo pelningi arba kad oro uostų bazių uždarymas bet kuriuo atveju nebuvo būtinas siekiant taupyti lėšas ir tinkamas siekiant atlaisvinti svarbų ar retą išteklių, galintį pritraukti suinteresuotų konkurentų. Be to, Rumunijos plane nenumatytas jokios pelningos bendrovės „Blue Air“ veiklos ar turto, pavyzdžiui, savarankiškų įmonių ir (arba) laiko tarpų atlaisvinimo perpildytuose oro uostuose, pardavimas.
- (87) Galiausiai Komisijai pateiktame restruktūrizavimo plane numatyta didinti bendrovės „Blue Air“ orlaivių parką ir rinkos dalį pagal sąlyginio sėdimųjų vietų kilometro rodiklį, palyginti su laikotarpiu prieš pat restruktūrizavimo plano parengimą ir pradėjimą jį įgyvendinti (23 konstatuojamoji dalis). Tačiau Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 78 ir 79 punktuose nurodomos priemonės, kuriomis mažinama pagalbos gavėjo rinkos dalis ir (arba) pajėgumai, ypač rinkose, kuriose esama didelių perteklinių pajėgumų.

6.3.3. Teigiamo pagalbos poveikio ir neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai palyginimas

- (88) Kruopščiai parengta valstybės pagalbos priemonė turėtų užtikrinti, kad bendra poveikio pusiausvyra nedarytų neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, ir būtų teigiama. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatyti kriterijai, pagal kuriuos Komisija vertina pagalbos sunkumų patiriančios įmonės restruktūrizavimui suderinamumą su vidaus rinka, užtikrindama, kad atitinkamos rūšies ekonominės veiklos plėtra netrikdytų prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- (89) Atsižvelgdama į pirmiau (šiuo 6 skirsnyje) pateikto vertinimo išvadą, Komisija daro išvadą, kad nebuvo įrodyta, jog restruktūrizavimo pagalba, ypač nutraukus bendrovės „Blue Air“ oro transporto veiklą, prisidėtų prie atitinkamos rūšies ekonominės veiklos arba Rumunijos oro susisiekimo plėtos. Kita vertus, restruktūrizavimo pagalba neatitinka pagrindinių Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimų, kuriais siekiama užtikrinti, kad pagalbos sukeltas konkurencijos iškraipymas būtų tinkamai apribotas. Todėl reikia pripažinti, kad restruktūrizavimo pagalba daro neigiamą poveikį prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarauja bendram interesui, todėl ji nesuderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

7. SUSIGRAŽINIMAS

- (90) Remiantis SESV ir suformuota Sąjungos teismų jurisprudencija, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė turi pakeisti arba nutraukti pagalbą, jeigu nustatoma, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka⁽¹⁶⁾. Sąjungos teismai taip pat nuosekliai laikėsi nuomonės, kad valstybės narės prievolė nutraukti pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį⁽¹⁷⁾.
- (91) Šiuo atžvilgiu Sąjungos teismai yra nustatę, kad šis tikslas būna pasiektas, kai gavėjas grąžina sumas, jau suteiktas kaip neteisėta pagalba, taip netekdamas vidaus rinkoje turėto pranašumo prieš savo konkurentus, ir yra atkuriamą iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ 1973 m. liepos 12 d. Sprendimas *Komisija/Vokietija*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13 punktas.

⁽¹⁷⁾ 1990 m. kovo 21 d. Sprendimas *Belgija/Komisija*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66 punktas.

⁽¹⁸⁾ 1999 m. birželio 17 d. Sprendimas *Belgija/Komisija*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64 ir 65 punktai.

- (92) Procedūros reglamento 16 straipsnio 1 dalyje, kuri atitinka jurisprudenciją, nustatyta, kad „[j]eigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“.
- (93) Taigi, atsižvelgiant į tai, kad 33,84 mln. EUR (168,4 mln. RON) dydžio restruktūrizavimo pagalba nuo 2021 m. balandžio 22 d. (žr. 2 konstatuojamąją dalį) buvo įgyvendinama pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir turi būti laikoma neteisėta ir nesuderinama pagalba, siekiant atkurti padėtį, buvusią vidaus rinkoje iki jos suteikimo, ją reikia susigrąžinti. Susigrąžinimas apima laikotarpį nuo dienos, kurią pagalba buvo pratęsta nesant galiojančio restruktūrizavimo plano, iki visiško pagalbos sugrąžinimo. Į susigrąžintiną sumą įskaičiuojamos palūkanos, susidariusios nuo tos dienos, kai nesant galiojančio restruktūrizavimo plano 2021 m. balandžio 22 d. valstybės garantija tapo neteisėta pasibaigus sanavimo pagalbos, patvirtintos šešeriems mėnesiams, trukmei, iki faktinio susigrąžinimo dienos. Komisija pažymi, kad tai, jog valstybės garantija galėjo nustoti galioti, kai valstybė kreditoriaus prašymu grąžino sanavimo paskolą, jokių būdu nepanaikino pranašumo, kurį pagalbos gavėjui suteikė ši garantija. Priešingai, tuo pranašumu buvo pasinaudota maksimaliai ir pagalbos gavėjas juo toliau naudosis, kol valstybės iš bendrovės „Blue Air“ reikalaujama suma bus grąžinta su palūkanomis.

8. IŠVADA

- (94) Komisija mano, kad Rumunija bendrovei „Blue Air“ neteisėtai suteikė restruktūrizavimo pagalbą, t. y. pratęsė valstybės garantijos galiojimą ilgiau nei šešis mėnesius ir pakeitė buvusį kreditorių, taip pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį. Rumunija turėtų susigrąžinti šią pagalbą su palūkanomis. Tačiau susitarimo dėl įkaito, kuriuo užtikrinta valstybės garantija, įvykdymas ir 75 % bendrovės „Blue Air“ akcijų perleidimas valstybės nuosavybėn nėra valstybės pagalba,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Bendrovės „Blue Air Aviation SA“ 75 % akcijų perleidimas Rumunijai nėra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

Ad hoc valstybės pagalba, kurią sudaro 163,8 mln. RON (33,84 mln. EUR) valstybės garantija, kurią Rumunija neteisėtai, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, toliau taikė bendrovei „Blue Air Aviation SA“, yra nesuderinama su vidaus rinka.

3 straipsnis

- 1) Rumunija susigrąžina iš pagalbos gavėjo 2 straipsnyje nurodytą nesuderinamą pagalbą.
- 2) Susigrąžinamoms sumoms taikomos palūkanos, skaičiuojamos nuo 2021 m. balandžio 22 d., t. y. dienos, kurią pagalba tapo neteisėta, iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.
- 3) Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir nuo susikaupusių palūkanų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ⁽¹⁹⁾ V skyrių ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 271/2008 ⁽²⁰⁾, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 794/2004.

⁽¹⁹⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj>).

⁽²⁰⁾ 2008 m. sausio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 271/2008, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 82, 2008 3 25, p. 1).

- 4) Rumunija nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos nutraukia visų dar neišmokėtų 2 straipsnyje nurodytos pagalbos sumų mokėjimą.

4 straipsnis

- 1) 2 straipsnyje nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.
- 2) Rumunija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

5 straipsnis

- 1) Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Rumunija pateikia šią informaciją:
 - a) visą iš pagalbos gavėjo susigrąžintą sumą (pagrindinę sumą ir susigrąžinimo palūkanas);
 - b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis šiam sprendimui įgyvendinti, aprašymą ir
 - c) dokumentus, kuriais įrodoma, kad pagalbos gavėjui nurodyta grąžinti pagalbą.
- 2) Rumunija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti, taikymo eigą tol, kol bus susigrąžinta 2 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijai paprašius, ji nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau ėmėsi ir kurių planuoja imtis šiam sprendimui įgyvendinti. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie iš pagalbos gavėjo jau susigrąžintas pagalbos sumas ir susigrąžinimo palūkanas.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Rumunijos Respublikai.

Komisija gali paskelbti taikant šį sprendimą susigrąžintas pagalbos sumas ir susigrąžinimo palūkanas, nedarant poveikio Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 30 straipsniui.

Priimta Briuselyje 2024 m. vasario 16 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Vykdomoji pirmininko pavaduotoja